

REPUBLIKA HRVATSKA
KRAPINSKO-ZAGORSKA ŽUPANIJA
ŽUPANIJSKI SAVJET MLADIH

Tuhelj, 7. listopada 2016.

MINISTARSTVU ZNANOSTI, OBRAZOVANJA I ŠPORTA REPUBLIKE HRVATSKE
KRAPINSKO-ZAGORSKOJ ŽUPANIJI
UPRAVNOM ODJELU ZA OBRAZOVANJE, KULTURU, ŠPORT I TEHNIČKU KULTURU KZZ
ŽUPANIJSKOM STRUČNOM VIJEĆU GRAĐANSKOG ODGOJA I OBRAZOVANJA
POLITIČKIM STRANKAMA U KZZ I NJIHOVIM PODMLATCIMA
JEDINICAMA LOKALNE SAMOUPRAVE U KZZ
SAVJETIMA MLADIH U KZZ
- SVIMA -

PREDMET: Zaključak rasprave "Razvitak građanske kompetencije mladih u KZZ"

Rasprava 8. sjednice Savjeta mladih KZZ o razvitku mladih kao aktivnim i odgovornim građanima koji znaju svoja prava i odgovornosti te se ponašaju u skladu s njima inicirana je na temelju rezultata istraživanja organizacija civilnog društva (GONG, Centar za ljudska prava) prema kojima mladi ne posjeduju znanja iz područja ljudskih prava, politike i političkih procesa, kao ni osnovna znanja o demokraciji i demokratskim procesima. Navedena istraživanja također pokazuju kako mladi smatraju da su takvi sadržaji važni za život u suvremenom društvu. Politika i gospodarstvo sadrži dio tih sadržaja koji se tiču političke i gospodarske dimenzije no, kao što nam istraživanja pokazuju, ne razvija mlade kao aktivne i odgovorne građanine koji sudjeluju u svojim zajednicama.

U skladu s Europskom konvencijom za zaštitu ljudskih prava i temeljnih sloboda te Konvencijom o pravima djeteta svaka osoba ima pravo znati svoja prava i odgovornosti. Unutar demokratskog društva država je dužna osigurati i omogućiti svakom građaninu i građanki da upozna sustav ljudskih prava unutar kojeg djeluje. Instrument koji države s razvijenijim demokratskim društvima diljem svijeta primjenjuju jest obrazovanje sa sadržajima o ljudskim pravima i demokratskom građanstvu.

Slijedom navedenih stajališta, Savjet mladih predlaže sljedeće preporuke:

1. Pozivamo Krapinsko - zagorsku županiju, kao i općine i gradove u KZZ da prilikom donošenja regionalnog / lokalnih programa djelovanja za mlade razmotre i donesu mjere za uključenost mladih u društvu kroz sve četiri kategorije mogućih aktivnosti: kroz savjete mladih, angažman u civilnom društvu i izgradnju civilnog društva, institucionalne promjene, te kroz senzibilizaciju za aktivno sudjelovanje u društvu. Politike za mlade potrebno je formulirati na način koji će osigurati efikasno promicanje veće političke participacije mladih na lokalnoj i regionalnoj razini, uz postavljanje jasnih i mjerljivih indikatora provedbe, te uz provođenje evaluacije programa. Pritom je potrebno uključiti i rodnu perspektivu u sve navedene aktivnosti.

2. Županijski savjet mladih glavnom pretpostavkom za kvalitetno, efikasno i odgovorno djelovanje mladih u društvu smatra provođenje građanskog odgoja i obrazovanja tijekom osnovnoškolskog i srednjoškolskog obrazovanja. Podsjećamo Ministarstvo znanosti, obrazovanja i sporta na mjeru 1.1.1. Stvaranje institucionalnih pretpostavki za razvoj građanske kompetencije kod mladih u sklopu Nacionalnog programa djelovanja za mlade 2014.-2017. kojom se uz rok provedbe 2015.-2016. navodi i sljedeća aktivnost: uvođenje građanskog odgoja i obrazovanja kao obveznog nastavnog predmeta u 8. razred osnovne škole i 1. i 2. razred srednje škole, te provođenje međupredmetno tijekom cijelog osnovnoškolskog i srednjoškolskog obrazovanja.
3. S obzirom na važnost građanskog odgoja i obrazovanja u postizanju vrijednosnih promjena te većoj participaciji mladih u društvu, kao i s obzirom na zadane ciljeve sukladno Europskom kvalifikacijskom okviru za cjeloživotno učenje, nužno je stvoriti i provoditi jedinstven i sistematizirani program građanskog odgoja i obrazovanja, uz jasnu viziju čitavog školskog sustava - za što je potrebno osigurati snažniju materijalnu potporu školama, učiteljima i nastavnicima te ostale uvjete za kvalitetnu provedbu programa na sistemskoj i institucionalnoj razini. Stoga upućujemo na preporuke Mreže mladih Hrvatske u *Izveštaju o eksperimentalno provedbi kurikuluma građanskog odgoja i obrazovanja*¹, kao i na *Rekonstrukciju građanskog odgoja i obrazovanja u Hrvatskoj: koncept, institucije i prakse*².
4. S obzirom da se sljedeće godine obilježava 10 godina provođenja Županijske smotre projekata iz Nacionalnog programa odgoja i obrazovanja za ljudska prava i demokratsko građanstvo, Županijski savjet mladih vjeruje kako je navedeni događaj prilika za pružanje većeg medijskog prostora provođenju smotre, te informiranju o važnosti građanskog odgoja i obrazovanja, kao i izdvajanju većih financijskih sredstava za njeno provođenje (u smislu tiskanja priručnika s primjerima dobre prakse u pripremi i provođenju Projekta građanin i drugih modula građanskog odgoja i obrazovanja koji se provode ili su se provodili u školama). S obzirom na dosadašnje napore Krapinsko - zagorske županije, vjerujemo da će se i u narednim godinama pronaći dovoljno prostora za daljnji rad u tom smjeru.
5. Županijski savjet mladih poziva političke stranke u KZZ da prilikom formiranja lista za lokalne izbore, kao i za druge izbore koji njima slijede, aktivno sudjeluju u mijenjanju poraznih statistika o sudjelovanju mladih u odlučivanju na svim razinama, a osobito na lokalnoj razini. Vjerujemo kako mladi zaslužuju kvotu od 20% na listama, uz rodno osviještenu raspodjelu mjesta. Pritom pozivamo da ostvarenje navedene kvote ne bude samo formalno popunjavanje mjesta na dnu lista, kao i popunjavanje mjesta za koje se prema predviđanju izbornih rezultata ne očekuje sudjelovanje u obnašanju vlasti nakon završetka izbora. Nije korektno podržavati mlade samo formalno i populistički pismeno u političkim statutima i u javnim govorima, a istovremeno ne pružati im mogućnost sudjelovanja u odlučivanju, konstruiranju inovativnih prijedloga, te usvajanju novih kompetencija mladih na takvim pozicijama.
6. Pozivamo predstavnike političkih stranaka KZZ i njihovih podmladaka na provođenje edukacija članstva stranke, mladih članova i simpatizera stranaka o mogućnostima sudjelovanja u odlučivanju. S obzirom na postojanje adekvatnih prostorija u općinama i gradova koje su na raspolaganju za društvena događanja, edukativne aktivnosti većim dijelom ovise o angažmanu stranačkih čelnika i motiviranosti članova stranke za prisustvovanjem. Pritom podsjećamo kako pozicije u strankama predstavljaju odgovornost za napredovanje, motivaciju i angažman svakog pojedinca u kreiranju politike počevši od lokalne razine, kao i odgovornost za osnaživanje stranke gdje je educiranost ključan faktor.

PREDSJEDNICA ŽUPANIJSKOG SAVJETA MLADIH

Veronika Kolman

Kolman Veronika

¹ Spajić-Vrkaš, V., Eksperimentalna provedba kurikuluma građanskog odgoja i obrazovanja: istraživački izvještaj. Zagreb: Novi val, 2014., str.178.-179.

² Buković N., Pažur M., Spajić-Vrkaš V., Travar M., Provedba kurikuluma građanskog odgoja i obrazovanja u Hrvatskoj: koncept, institucije i prakse. Zagreb: ACT Printlab, 2016., str.135.-137.